

Zdeňka Kohoutková: *Češko glasoslovje, besedotvorje in oblikoslovje: delovni zvezek. 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2018, 130 str.*

Češko glasoslovje, besedotvorje in oblikoslovje je nova vadnica, izdana leta 2018, avtorice Zdeňke Kohoutkove, diplomantke magistrskega študija Češkega jezika in književnosti na Filozofski fakulteti Masarykove univerze v Brnu, ki od leta 2015 dela kot lektorica češkega jezika in književnosti na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Vadnica je nastajala nekaj let med pedagoško prakso avtorice – posamezne vaje so bile preverjene pri praktičnem pouku tujcev, ki se učijo češčine. S stališča izbire gradiva se navezuje na konkretna poglavja učbenika *Češka slovnica za bohemiste* avtorice Petre Stankovske, ki je izšla leta 2009, prav tako na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, cilj vadnice pa je dopolniti to teoretično razlago z ustreznimi praktičnimi vajami. Ciljna skupina so študentje 1. in 2. letnika študijskega programa Češki jezik in književnost na FF UL, ki se češčine učijo na podlagi drugega slovanskega jezika – slovenščine.

S formalnega stališča je vadnica v skladu z naslovom razdeljena na tri poglavja – Glasoslovje, Besedotvorje, Oblikoslovje – v skupnem obsegu 130 strani. Navodila ob posameznih vajah in vaje so v češkem jeziku (v uvodnem poglavju *Glasoslovje* je dodan slovenski prevod), vendar je v vsakem podpoglavju obravnavana tema na začetku razložena v slovenščini. Poleg te kratke razlage problematike in vaj v delovnem zvezku najdemo tudi mnemotehnične pripomočke (predvsem pri razlagi bolj zapletenih jezikovnih pojavov) oziroma opozorila na nepravilnosti v jezikovnem sistemu.

Po vsebinski plati je vadnica zelo bogata – zajema veliko količino vaj najrazličnejših tipov:

tabele, dopolnjevanje, povezovanje izrazov, popravljanje napak, branje in ponavljanje, križanke in osmerosmerke, prevajanje idr. Poleg količine in pestrosti je treba poudariti tudi strukturo in naravo nalog, sistematično in zelo ustrezno razvrščenih v posamezna podpoglavja, ki imajo enotno in grafično ne preveč obremenjeno vizualno podobo, zato je vadnica kljub velikemu številu vaj zelo pregledna. Prek teh nalog študentje ne spoznavajo samo posameznih slovničnih pojavov, ampak na zelo naraven in nenasilen način pridobijo veliko informacij o čeških realijah – o kulturi, zgodovini, geografiji, znanih osebnostih itd. Več kot dobrodošla so tudi vprašanja za utrjevanje snovi na koncu poglavij in ponavljalna lekcija.

Delovni zvezek s svojim obsegom, številom vaj in njihovo ravnijo pokriva širok spekter češke slovnice, ob čemer pogosto zahteva zelo poglobljeno znanje – od bolj zapletenih pojavov tu najdemo npr. vaje, povezane s fonetično transkripcijo, spremembe onomazioloških kategorij, deležja ipd. Pri tem je poleg češke in slovenske pogosto uporabljena tudi latinska terminologija. Zato (in tudi zaradi rabe slovenščine kot metajezika ter prepletenosti z učbenikom *Češka slovnica za bohemiste*) je jasno, da je delovni zvezek primeren zlasti za študente slovanskega porekla (da ne rečemo samo slovenskega) oziroma za študente, ki že zelo dobro znajo drug slovanski jezik. Vendar to zadeva samo vadnico kot celoto – posamezne izbrane naloge bi se lahko uporabljale kot dopolnilno gradivo (v skladu z dano ravnijo študentov oziroma z obravnavano snovjo) pri pouku češčine kjerkoli. Hkrati je treba opozoriti, da delovni zvezek ne vsebuje rešitev vaj, s čimer je njegova raba omejena le na neposreden pouk v predavalnici oziroma je

nujno, da učitelj/lektor pregleda vaje, ki so jih študentje naredili sami.

Češko glasoslovje, besedotvorje in oblikoslovje ocenjujemo kot zelo koristno publikacijo, in sicer predvsem zaradi njenega bogastva s stališča pokritosti slovničnih tem in obsega, količine vaj in njihove pestrosti ter vsebinske ustreznosti (ki zajema tudi češke realije), kar je omogočilo nastanek kompleksne in praktično usmerjene celote, ki

ustrezno dopolnjuje teoretično razlago češke slovnice in tako študentom ponuja prostor za utrjevanje in izpopolnjevanje, s tem pa seveda za boljše razumevanje.

Markéta Dosoudilová
Univerza Palackega v Olomoucu,
Filozofska fakulteta
dosoma00@gmail.com

Prevod: Bojana Maltarić